

13.02 Κατασκευές των ανθρώπων – Ένα ελληνικό μοναστήρι

Στο μάθημα αυτό θα μιλήσουμε για:

α) το υποκείμενο, το αντικείμενο, το κατηγορούμενο, τα μεταβατικά και τα αμετάβητα ρήματα.

β) τις αναφορικές προτάσεις.

γ) το πώς δίνουμε οδηγίες για την κατασκευή χειροτεχνημάτων

Λίγα λόγια για τα κείμενα

Στο κείμενο αυτό δίνονται οδηγίες για να κατασκευάσει κάποιος ένα ελληνικό μοναστήρι με χαρτοκοπτική, βάσει ενός συγκεκριμένου σχεδίου του. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται αρχικά τα υλικά κατασκευής, στη συνέχεια περιγράφεται κατά στάδια ο τρόπος εργασίας, κατόπιν δίνονται ορισμένες τεχνικές οδηγίες σχετικά με το πώς ακριβώς πρέπει να κοπεί κάθε σχέδιο και μετά αναφέρεται τι πρέπει να προσέχει κανείς κατά την πορεία της κατασκευής. Τέλος, ο συντάκτης του κειμένου επιδιώκει με κάποια ενθαρρυντικά λόγια να παρακινήσει τα παιδιά ν' ασχοληθούν με την κατασκευή αυτή και τα επιβεβαιώνει για την επιτυχία τους.

Είδος κειμένου: Κατευθυντικό κείμενο (οδηγίες κατασκευής).

Κύριο θέμα: Η κατασκευή ενός ελληνικού μοναστηριού με χαρτοκοπτική.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Υποκείμενο - Αντικείμενο – Κατηγορούμενο / Μεταβατικά και αμετάβητα ρήματα

Για τα θέματα αυτά, βλ. τη «Γραμματική του μαθήματος» στα μαθήματα *Εγώ σε συναυλία* και *Μουσικά όργανα* (Ενότητα 7).

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Αναφορικές προτάσεις

Αναφορικές ονομάζονται οι **δευτερεύουσες προτάσεις** που προσδιορίζουν κάποιον όρο (λέξη) μιας άλλης πρότασης (ο οποίος μπορεί να υπάρχει στην πρόταση αυτή, μπορεί

όμως να παραλείπεται και να εννοείται).

Τα είδη των αναφορικών προτάσεων

Οι αναφορικές προτάσεις, ανάλογα με τη λειτουργία τους στον λόγο, χωρίζονται σε ονοματικές και επιρρηματικές :

<p>α) Οι Ονοματικές αναφορικές:</p> <ul style="list-style-type: none">• εισάγονται με τις αναφορικές αντωνυμίες που, ο οποίος (-α, -ο), όποιος (-α, -ο), όσος (-η, -ο), ό,τι.• χρησιμοποιούνται όπως ένα όνομα, ως υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο ή προσδιορισμός.	<ul style="list-style-type: none">- Όποιος βιάζεται σκοντάφτει, (υποκείμενο του ρ. σκοντάφτει)- Πάρε όσα θέλεις, (αντικείμενο του ρ. Πάρε)- Η ευκαιρία αυτή είναι ό,τι πρέπει, (κατηγορούμενο)- Πέταξε τα λουλούδια που είχαν μαραθθεί. (προσδιορισμός στη λ. τα λουλούδια)
<p>β) Οι επιρρηματικές αναφορικές:</p> <ul style="list-style-type: none">• Εισάγονται με τα αναφορικά επιρρήματα όπου / οπουδήποτε, όπως / οπωσδήποτε, όποτε / οποτεδήποτε, όσο / οσοδήποτε.• Χρησιμοποιούνται όπως οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί, οπότε μπορεί να δηλώνουν τόπο, χρόνο, τρόπο, ποσό, όρο ή συμφωνία, εναντίωση ή υπαναχώρηση, παρομοίωση-σύγκριση.	<ul style="list-style-type: none">- Πήγαινε όπου θέλεις, (τόπος)- Μπορείς να έρθεις όποτε θέλεις, (χρόνος) Να το κάνεις όπως σου είπα, (τρόπος)- Φάε όσο θέλεις, (ποσό)- Θα δεχτώ μόνο όπως σου είπα, (όρος συμφωνία)- Όσο κι αν προσπάθησα, δεν τα κατάφερα. (εναντίωση)- Να με εμπιστεύεσαι, όπως εμπιστεύεσαι τη μάνα σου. (παρομοίωση - σύγκριση)

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

Οδηγίες για την κατασκευή χειροτεχνημάτων

Σχετικά με το πώς δίνουμε οδηγίες για το πώς φτιάχνεται ένα χειροτέχνημα βλ. τα ανάλογα θέματα στο μάθημα *Η γειτονιά της πόλης* (Ενότητα 2) και στο μάθημα *Μουσικά όργανα* (Ενότητα 7).